

Kétszáz vasúti kocsira való téliruha

Nehéz helyzetekben mutatkozik meg az egyes ember és egész nemzetek értéke. A sors különös szeszélyessége következtében a magyarság mindig nála erősebb, számbeléleg nagyobb népek és nemzetek szomszédságában viaskodott léteért. Ebben az öldöklő harcban már nem egyszer bizonyította be életrevalóságát és azt a nem nagyon gyakori képességét, amellyel bírodalmat tud alapítani és van kiharcolása arra is, hogy ezt az alkotást századok viharaiban megvédje. Ez az elpusztíthatatlan őserő nyilvánult meg még a nyár közepén, amikor kormányzó urunk hitvese a rádióban fordult hívó és kérő szavával a nemzet minden tagjához azzal, hogy adjon ki-ké téliruhát, mert erre szükségük van a távolkeleten élet-halál harcát vivő honvédségnek.

Milyen büszke meglepődés lett úrrá a német nemzetben a múlt év késő őszén, amikor rövid néhány nap alatt összegyűjtötte azt a meleg holmit, ami a szovjet ellen harcoló óriási német hadseregnek biztosította a nyugodtabb telelét. A maroknyi magyarság, amely még csak első lépéseit tehetette meg katonai egyenjogúságának és területei egy részének visszazsárazása óta, meghallotta a kérő szót és kilenc nap alatt annyi holmit adott össze, amennyit csak 200 vasúti kocsi tudnak elhelyezni és kivinni a Don folyó partjára. Amikor elhangzott a rádióban a kérő szó, akkor történt kormányzóhelyettesünk hősi halála, akkor döbönt meg a nemzet az újabb csapások súlya alatt, közvetlen utána pedig a legtávolabbi vármegyék fölött is megjelentek az ellenséges bombázó repülőgépek, hogy a háború kegyetlenségeire figyelmeztessék a magyarságot is. Ezek a csapások és megpróbáltatások még inkább megkeményítették a nemzetet. Még a legderűsebb számításokkal sem lehetett arra következtetni, hogy ennyi ajándék halmozódik fel, mert a trianoni években nagyon mostoha volt a sorsunk, kevés a kenyérünk arra, hogy másnak is az egyes családok, nem rokonoknak a juttassanak belőle.

Annakidején sok-sok kedves és meghatározó jelenetről számoltak be az újságok, amikor a cserkészek és leventék sorra járták a lakásokat, hogy összegyűjtsék a csontig hatoló hideg ellen biztos védelmet nyújtó meleg ruhát. Adott mindenki. Nagyon sokan tehetségükhez és anyag helyzetükhöz mérten még többet is. Előfordult nem egyszer, hogy a felbuzdult adakozó

jutott olyan helyzetbe, hogy neki magának kell megfelelő ruháról gondoskodnia, mert a sajátját odaadta a névtelen honvédnek. Ezek a névtelenül névtelennek adományozók, ezek a százazok és milliók alkotják azt az eltörhetetlen gerincet, amelyből összetevődik a magyarság életerejé.

Adtak magánosok és vállalatok egyaránt nyersanyagot, olyan holmit, amelyből ezután kell megkötöni, vagy megvarrni azt a ruhát, amit a honvéd használhat Oroszországban. Most három majd az újabb feladat a magyar nőre, a leventelányokra, akik ennek a munkának nagyobb hányadát már el

is végezték. Csendben és dicső szót nem várva dolgoztak, hogy mire leesik az első dér és lehull a falevél a Don partján; addigra ott legyen a biztos és erőt megerősítő, ellenállást fokozó meleg ruha.

A névtelen honvéd bizonyára megéri a névtelen adakozó és névtelenül a varrás és kötés munkáját elvégző nő szeretetét, amely újabb ellenállásra és kitartásra buzdítja. Aki valaha is távol volt otthonától és közben kemény munkát kellett akár élete kockáztatásával is elvégeznie, nagyon jól tudja, mit jelent az az érzés, amely átjárja egész valóját és amit gyarló szóval úgy tudunk kifejezni, hogy szeretet. Az a 200 vasúti kocsi, amely a magyarság együttérzésének, szeretetének és ragaszkodásának legjobb bizonyítékait viszi, legbiztosabb jele a győzelembe vitt hitünknek.

megtagadó ember szeme előtt, mint utolsó és kétségbevonhatatlan valóság. Erő és Élet ugyanis fizikai és biológiai, nyers és vak valóságok, melyeknek létezését senki sem tagadja, de amelyeknek elismerése még sem elegendő az üdvösséghez. Az embernek erkölcsi értékablákra, irányító normákra van szüksége ahhoz, hogy cselekedhessen és egy kulturát építhessen fel. Ezzel pedig Nietzsche és követői adósok maradtak. A Nietzsche utáni idők szellemi áramlatainak szószólói közlik ugyanis velünk, hogy mi a rossz — de nem mondják meg, mit kell tennünk a megvetett és megcáfolt „régis rossz” helyébe.

Ez az egyoldalúság mélyen megkülönbözteti a huszadik század kulturkritikáját a régebbi, Nietzsche előtti idők nagy eretnekeiétől és lázadó tanaitól. Mert ezek a régi tanok, még ha még oly tévesek voltak is, — nemcsak valami ellen szálltak síkra, de állást foglaltak pozitív értelemben valami mellett is. Tagadták az akarat szabadságát — de hirdették a predestinációt. Elvetették a rendiséget, — de elismerték az egyén jogát arra, hogy társadalmi felemelkedésre törekedjen. Tagadták, hogy a királyok Isten kegyelméből uralkodnak, de hirdették, hogy a „nép szava Isten szava”. Tanították, hogy a civilizáció nem boldogít, de arra is rámutattak, hogy a természethez való visszatérés a helyes út. Azok, akik a szabadságyon káros voltát hangsúlyozták, ugyanakkor a társadalmi szolidaritás ideálja és a szövetkezés üdvös volta mellett is állást foglaltak. És így tovább. Minden tagadásához egy állítás tartozott, minden negatívumhoz egy pozitívum. Az értékrombolás mellett ott volt mindig más értékek elismerése és a helytelennek tartott eszmé elvetése egy helyesnek tartott ideál nevében történt. Voltak, akik az *individualizmust* tagadták és az emberi személyiség önálló értékét igyekeztek kétségbevonni. De azért a kollektívizmus ideálja sem járt jobban, ha éppen az került szóba. A kritikusok támadtak olyan szellemi áramlatokat, amelyekben *heroikus* elemek voltak túlsúlyban, de ugyanúgy támadták azt a világnézetet, amelyre rá lehetett sütni a *pacifizmus* bélyegét. A *proletár* jelzőt éppoly megvető értelemben használták, mint az *aristokratikust*. A *polgári* megjelölés pedig teljesen egyértelmű lett egyeseknél a megvetendővel.

De hát mi volt ezeknek a kulturkritikusoknak pozitív ideálja? Talán az arany középut? Erről szó sem lehet. Ugyáltszik, egyes korokban elég egy szellemi irányzatot, vagy egy szociális magatartást egyszerűen neven nevezni, alapvető tulajdonságait mint nevetésge

A kulturkritika hanyatlása.

Termékeny szellemi élet és egészséges kulturális fejlődés — a történelem tanúsága szerint lehetetlen, ha egy kultúrán belül az építő és romboló erők nincsnek egyensúlyban. A kritikus szellem teljes hiánya a meglévő formák végső elcsontosodásához, tehát kulturális halálhoz vezet, pusztító erők teljes elhatalmasodása viszont katasztrófát okoz. Ha a szervek fejlődését lehetővé tevő egyensúly megbomlóban van, úgy ezt a szellemi életben lehet először észlelni. Eppen ezért a szellem embereinek kell ügyelniük arra, hogy az annyira kívánatos egyensúly fennmaradjon.

Az utóbbi ötven év szellemi története sajnos, azt a tételt bizonyítja, hogy a nyugati kultúra munkásságának nagyrésze és pedig éppen a szellemi élet vezetői, sokszor megelégedtek erről a legfontosabb feladatukról. Sőt, mintha ők jártak volna az élén annak a szellemi folyamatnak, amely végül is odavezetett, hogy az egyensúly a pusztító erők javára billent

meg végzetesen. „Az írástudók árulása” jellemzi az elmúlt évtizedek szellemi történetét és csak mintha az utóbbi években (miért ily késő, levelek hullása idején...) ébrednének rá az írők, a gondolkodók és a tanítók arra, hogy kötelességük sikraszállni az igazi értékekért.

Amióta *Nietzsche* meghirdette az erkölcsi értékek értékelésének programját, mindig többen és többen jelentkeztek, hogy e képromboló programot megvalósítsák. A magányos Engadin-i filozófus kétségbeesetten lázadó gondolatai művelt és kevésbé művelt követők egész raját mozgatta meg. Hirdette, hogy a régi embernek el kell tűnnie. — de nem árulta el, hogy milyennek képzei az új embert. Az új ember után csak „vágyódott”. Homályosan célzott ugyan arra, hogy az *Erő* és az *Élet* lesznek az új ember létének új alapjai. De ezzel a jóslattal még nem adott tanítványai kezébe új értékablákat. Csupán rámutatott arra, hogy mi van az erkölcs világán túl, a régi hitét

„Gólyák” csataközben.

(Honvéd haditudósító század, Rozsnyai Simon hadnagy.)

A Don partján heves csata folyik. A tűzrétek szörnyű acéleső zudítanak az oroszokra. E pillanatban az erdő lövik, ahonnan a Sztalin-orgona szokott kellemlenkedni. Egy pillanattal később már a hidat bombázzák. A hid előtt nagy csoportosulás van; a bolsevisták vissza akarunk vonulni. Még néhány lövés és hid nincs többé.

A levegőben 14 nehézbombázó huz észak felé. Az erdő és a község között a jelentések szerint 19 szovjet harcokosi tűnt fel. Ezeket bombázzák. Ógy látzók, pillanatok alatt végeztek is velük, mert nem kellemlenkednek többé. A jobb oldalt levő községben már bent vannak a magyar fiúk. Hallani kezigránátjalk robbanását és látom lángszórójuk lövőhangját. Kemény utcai harc folyik a községben. Több helyen szuronyrohamra került sor. Tűzsergünk már nem meri

lőni a községet, mert nem lehet pontosan tudni, melyik percben hol vannak a legelőli küzdő honvédek. Jelzőrakéták ugyan repülnek a levegőbe, de éppen jelentik, hogy az oroszok is szüntelenül rakétáznak, hogy megtévesszék tűzsergünköt. Az első vonallal való közvetlen távbeszélő összeköttetésről még szó sem lehet, mert a faluban javában tombol az utcai harc. A magasabb hadvezetésnek azonban föltétlenül tudni kell a faluban levő harcsoport eredményeiről, mert a falu kulcspozíciót jelent és az itteni eredmény döntő hatással lehet a csata egész kimenetelére.

A hadvezetés a repülőkhöz fordul. Kéznél vannak a közelfelderítők. Két kis egyfedelese gépük már fenn is uszik a levegőben. Honvédeink egyszerűen csak „gólyáknak” nevezik ezeket a gépmadarakat, amelyek a legtöbbször ütköz

idején is ott röpködnek a harcok téje fölött. A kétszemélyes gép először merész ívből magasra emelkedik, majd az ellenség fölé repül. Kering keveset, ilyenkor tájékozódik, majd hirtelen vércsaként csap le az ellenségre. A géppuskája — egyetlen fegyvere — kelepelni kezd. Lővi a vörös gyalogságot. Tulajdonképpen nem harc a feladata, hanem az, hogy mélyen alászálva fényképezzen, figyelje az ellenséget, figyelje saját csapatának elővonalát. Utána ismét magasba emelkedik. Indul hazafelé. De valamit meglátatott. Mert megfordul és öt kilogramos bombákat dobál lefelé. Mostmár végleg bazarálé tart de nem messzire a vonalak mögött a magasból hirtelen zuhanni kezd. Elbűl bennünk a vér. Azt hisszük, valami új történt. De nincs szemmi baj, a földön 50—60 méternyire újból keringeni kezd. A parancsnokságot keresi. Még is tényleg, egész alacsonyán ereszkedve ledobja jelentését. A hadvezetés pillanatok alatt pontos helyzetjelentést kap a csatáról.

Ez a kis gólya feleltet le, hogy a Don partját még többek a távvezetők ott

*Yó anyagból -
alapos munka*

SIEMENS
RÁDIÓ

Már a hangjáról felismeri!

eltévedéseket kipellengérezni — és a kritikus ezzel már el is végezte munkáját. A modern kritikus tehát olyan ember, aki nem ismer semmit, amely megállhatna az ő minden irányban destruktív kritikája előtt. Így hát nem csak taktikából maradt adós az új értéktáblákkal, hanem meggyőződésből is. Az ő szemében megtámadhatatlan és maradandó érték többé nem volt: ő az abszolút nihilista. Persze, a fizikai valóságokat, a letagadhatatlan tényeket ismerte és elismerte és ezért többre becsülte az Erőt a Gyengeségnél és az Életet a Halálnál. De ezenkívül nem volt semmi, amit értéknek elismert volna. Ezért nevezzük ma joggal nihilizmusnak, hatalmi nihilizmusnak ezt a magatartást.

Ha ezt a jelenséget a maga teljes mélységében megismerjük, akkor meg kell döbennünk. Mert ilyen teljes nihilizmussal a keresztény Európa történetében még nem találkozunk. Hogyan történhetett, hogy a szellemi cinizmus ilyen megdöbbentő teljességig ért el?

Erre a kérdésre azzal felelhetünk, hogy rámutatunk egy fejlődési folyamatra. Ez a folyamat a keresztény értékrendnek egyre fokozódó erejű és egyre átfogóbb támadása. A renaissance óta tart ez a folyamat. De azelőtt a támadó a keresztény értékeknek egy részét vonta kétségbe, míg egy másik részét elismerte, legalább is világszerte formában. Gondoljunk csak

a keresztény tökéletesedésesze hatására a haladást hirdető gondolkozóknál, vagy a keresztény etika elismerésére a múlt századok humanistáinál. De a XIX század társadalmi reformátorai már a lehetetlent kísérelték meg, amikor azt állították, hogy a társadalmon belüli hatalmi harcok végül is az igazság uralmát fogják létrehozni. Persze, ez a kísérlet meddő maradt és azóta a kulturkritika már nyilván nihilista. A keresztény értékvilág rombolásának folyamata a századforduló idején érte el azt a pontot, hogy teljes értékrombolássá vált. A minden értéket kétségbevonó sántáni düh akadályozta meg képviselőit abban, hogy bármely pozitívumot tudjanak a destruáló kritika özönvizéből kiragadni.

Ami pedig ennek az öngyilkos szellemi irányzatnak gyors elterjedését illeti, erre nézve némi magyarázattal szolgálhat az, hogy a kisebbsítettek, a minden idejében csalódottak, az elhagyatottság és kiutaltság érzésétől hajtvva eljutottak a mindent-kritizálás hangulatába. Nem tisztelték többé semmit, — csak a sikert. Amiről itt beszélünk, az nálunk elszigetelt jelenség. De már figyelmeztető jel azok számára, akiknek kötelessége az anyagilag és szellemileg elhagyottak segítségére sietni. Az állam, az egyházak és a szellemi élet felelősségteljes képviselőinek segítségére sietniök az elkeseredetteknek, — ahogy lehet és amíg lehet. (—ány.)

még mindig bolszevisták vannak. Az onnan jövő rakétákat a vörösök megtévesztésül eregették levegőbe. Parancs fut erre is, arra is és már sivitenek az ágyulvédek. Nyomukba füstfelhők szállnak az ég felé. Szörnyű pusztítást végezhetnek a vörös katonák között.

Ujabb jelentés érkezik most már távbeszélőn. Ez már azt közli, hogy csapataink elérték a Don partját és kérik, hogy a tüzérség helyezze tüzét a tulsó oldalra.

A két kis „golya” ismét az ellenség fölött kering. Földírtének, fényképeznek, géppuskáznak, bombáznak. Oriási zajt csap ez a két kis gép. A tüzerekkel gyönyörködünk a két gépmadarban.

— Mi már megtanultuk tisztelni a „golyákat” — mondja egyik tüzér. Képzeld, egyetlen fegyverük a géppuska. Alacsonyán szállva jó célpont az ellenséges légvédelmi tüzérség részére, magasan szállva viszont a nagy tüzejei ellenséges vadászok támadhatják meg őket. Vezetőikben azonban magyar szív dobog. Ha a helyzet úgy kívánja, nemcsak a légi ellenséggel harcolnak, de még a földi harcokba is beavatkoznak. Egész alacsonyra ereszkednek, valósággal részállnak az ellenséges gyalogságra s úgy géppuskázzák.

Az egyik golya már jön vissza a jelentéssel. A jelentést védőtökben ledobta. A jelentésben a következőket kapjuk: „A reggel földírtett kilenc darab harc kocsit mieink már régebben kilőtték. A bolszevista gyalogság a harc kocsik mögött húzódott meg s pusztán fedezéknek használja a harc kocsikat. Mögöttük géppuskával és golyószóróval jönnek.”

Alig veszi tudomásul parancsnokunk a jelentés tartalmát, máris itt a má-

sik gépünk is. Fontosat jelent, nagyon fontosat, olyat, amiben azonnali sürgős intézkedés kell. A jelentés ennyi: „... község irányába harminckét ellenséges harc kocsit közeledik. Közöttük több ötvenkét tonnás.”

A parancsnokságon azonnal szól a távbeszélő. A repülőteret hívják. Légítámozgatást kérnek a felvonuló harc kocsik ellen. Onnan azt válaszolják, hogy egy bombázó század motorjai állandóan üzemben állanak, a gépek már indulnak is.

Alig néhány pillanat és már látjuk őket. A bombázók a jelentésben közölt hely fölé szállnak és egy kört irnak le. Tájékozódunk. Másodszor is rárepülnek a célra, mindegyik kiválasztja a maga célpontját és leengedik bombáikat. A bombázásnak meg van az eredménye. Az ellenséges harc kocsik részben elpusztulnak, részben megrongálódnak és harc képtelenné válnak. A többi megtorpan és hátrál. A harc kocsitámadást még csirájában elfojtottuk. Még mielőtt veszteségeink lettek volna.

Mindez pedig annak köszönhető, hogy a kis golyák állandóan ott röpögnek az ellenség fölött, figyelik az ellenség minden mozdulatát és ha valamit észlelnek, azonnal jelentik. Valóságos őrangyalai csatázó honvédeinknek szeretjük őket.

Gyönyörűek ezek a gépmadarak. És igénytelenek: akárhol le tudnak szállni.

A harc most távolodik. Elindulunk előre. Ahogy az ut felé igyekszünk, egyszerre csak egy pilótaszázados toppan elénk.

— Nem láttatok erre két gépkocsit? — kérdi tőlünk.

— De igen, most mentek be a parancsnokságra.

(Helyi J. elő.)

Repülő modell verseny a Szt. Imre hegyen.

Ragyogó napsütésben és bárányleg felhős ég mellett rendezték meg a vármegyei cserkészcsapatok f. hó 11-én délelőtt a Szt. Imre hegyen vitorlázó repülő modell versenyüket. A sikeres versenyhez majdnem minden kellék adva volt, a pompás napsugár, a gomolygó kumulus felhők, az egyre melegedő levegő, csak éppen szél-urfi huncutkodott és bolygatta meg a verseny nyugodt és időtartamra is kedvezőnek készülő eredményeit. Az egyre erősödő szél mellett is 14 versenyző állt starthoz, hogy szebbnél-szebb gépekkel kiküzdjék a győzelmet. Kedves volt a fiúk izgalomtól — no és a széltől-kipirult arcuk, amint a repülési időtartamot lesték és gépenként kombinálták a nyerési esélyeket. Bizony sok-sok estének és hónapokig tartó munkának eredménye a kis modellgép, amely aztán itt a szép keretben indul első — néha bizony utolsó-utjára. Villognak a hófehér szárnyak, mint megannyi játszadozó sirály és boldog éljen csendül fel az ajkakra, amikor a gépecske időeredményt ér el. De el is szomorodnak a tekintetek és bizony egy eltűnt könnycsepp is legördül a mosolygós arcocskán, hogyha az ezernyi bibelődéssel összeállított csuda-gép alig egy-két másodpercnyi tündöklő repülés után a földre zuhan és ezer darabra törik. No, nem baj! hangzik a dacos kifakadás, tavaszra ujjat, jobbat szerkeszték. Így is helyes, ez méltó egy vérbeli pilótához. A versenyt nagy ambícióval és hozzáértéssel Ur Lajos cserkészparancsnok vezetésével, Patay József, Pap József és Baráthy István segéditztek rendezték meg. Cserkészekhez méltó munkát végeztek. A kis számú, de lelkes érdeklődő közönség nagy élvezettel nézte a kecses gépek repülését és merjük remélni, hogy a jövő tavaszon rendezendő nagy bemutatón sokkal nagyobb számmal fognak e nemes sport iránt érdeklődők körünkben meg-

jelenni. Egyébként a verseny győztesei a következő cserkész repülők voltak: 1. Koren István 145 sz. cs. ca. 163 másodp. 2. Szabó István 145 sz. cs. ca. 134 3. Cirbesz István 926 sz. cs. ca. 102 4. Décsi Ferenc 926 sz. cs. ca. 94 5. Telek Tivadar 926 sz. cs. ca. 46 6. Bené Péter 145 sz. cs. ca. 44 7. Csákváry Ede 926 sz. cs. ca. 43 8. Irácska József 145 sz. cs. ca. 34

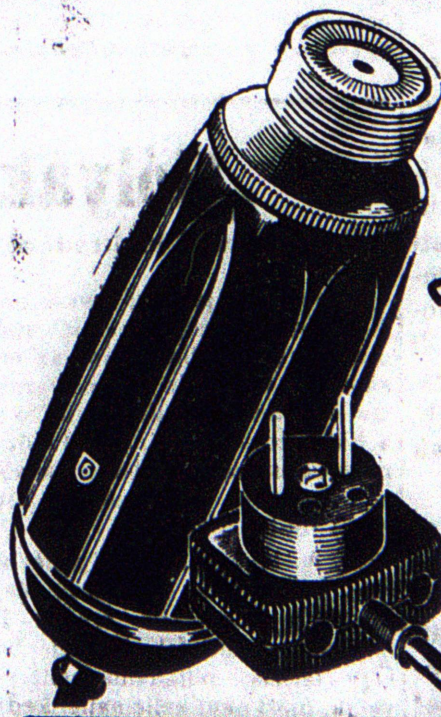
A versenyzők a Sirály cserkészcsapatától és az Országos Aero Szövetségtől szép és praktikus díjazásokat kaptak. Gratulálunk fiuk, csak mindig így előre!

Hírek és különféle

Téma nélkül...

Elöttem a fehér papírlap, amelyet tele kell írnom, hogy kitöltse az újítónak azt a kisebbik parcelláját, amelyet legelőbbnyire virágoskertnek szoktam művelni. Ez a parcella most drágább, mint valaha. Éppen ezért a felelőség is nagyobb, minő magvak azok, amiket elbirtok bennem, manapság, amikor egyetlen elbirtokt magnak, egyetlen leírt szónak sem volna szabad meddőnek, hiábavalónak, fölöslegesnek bizonyulnia.

Dehát — kérdem magamtól, hátról-hétre nyugtalanabbul — nem fölösleges, nem meddő, nem hiábavaló-e minden szó, amely másról beszél, mint ami ma az egyetlen lényeg, hasonlatosan a magvakhoz, amelyeket forgószélben vetne földjébe a gazda?.. Ezt kérdem magamtól az írógépbe tett fehér papírlap előtt és a papír egyszerre csak beszélni kezd hozzám:

Nem kell szappan,
penge, tal,
Ha PHILIPSHAVE-vel
borotvál!

PHILIPS

VILLANYBOROTVA
EGYEN-ÉS VÁLTOÁRAMON
MINDEN FESZULTSÉGRE

PHILIPSHAVE

MINDEN SZAKÜZLETBEN KAPHATÓ

Ne hidd, hogy akár a leghalkabb, leglényegtelenebb szó, ha hittel és felelősséggel mondják, meddő, fölösleges, hiábavaló. Annál kevésbé ilyen, minél hangosabb, lényegesebb szavak, szerény, csendes kíséretét muzsikálja. Vagy azt hiszed, csak az ugynevezett „nagy dolgok” fontosak az életben? Csak a száguldó vihar lényeges, a nyugalmas szellő nem az? A mennydörgéstől nem hallani meg a lépcső-zenét, minő gyarlóság volna és minő könnyelműség! Az élet nem áll meg, barátom, és az élet maga nem ismer külsőséget „nagy” és „kis” dolgok, lényeges és lényegtelen jelenségek között, ez az értékelési elméletet csak az ember találta ki. Az, hogy ősz van, hogy halványulnak a színek és halk, édes bánat csidul meg tőle a szívekben, az, hogy már nagyrészt lezúretelték az arany és bíbor szőllőt, az, hogy másodszor virágzik a vadgesztenye, épp olyan fontos és lényeges, épp olyan „nagy” dolga az életnek, mint azok a sorsdöntő események, amelyeknek s o d r á b a n élünk. Az élet tovább megy, mert csak az önmaga általadalmaz folytonosságát ismeri és ahogy zuga rohan át hatalmas árja a sziklaszirteken, úgy suhan el mosolygó derével a fehér kavicsok felett... — ennyi az egész.

Ezt mondta nekem a fehér papírlap és én csak leírtam, amit mondott... —y—n.

Halálhíradás. özv. Zsélyi Lászlóné sz. Belágh Vilma, Szécsényben, 1942 okt. 7. napján, reggel 5 órakor, rövid szenvedés után, 67 éves korában meghalt. Teme-tése é. hó 9-én volt Szécsényben.

Hadiárva gyermek örökbefogadása. 2-3 éves, esetleg teljesen árva gyermeket örökre fogadna Geszner József II. Füleki u. 4. sz. a. lakos. (Acélgyári munkás).

A Magyar Vasötvözetgyár.

Legutóbbi számunkban hirt adtunk a Magyar Vasötvözetgyár bensőséges ünnepeiről, amivel kapcsolatban többek kíváncsiak is, helyénvalónak mutatkozik, hogy ennek a magyar értéknek a jelentőségére bővebben is rámutassunk.

A mai új világhoroszakban — amely az aránykor, az ezüstkor, a bronzkor, vaskorszak után legújabb gyanánt az acélkorszakot képviseli, azóta, hogy az acél nagy tömegben való gyártása titkaira is rájött a tudomány, — szükségesnek

bizonyult a vasötvözet gyártása is, amely az acél számára nélkülözhetetlennek bizonyult. A külföld már rég alkalmazta és majd minden ország el is látta magát ezzel. — Nálunk Magyarországon azonban egész a legutóbbi esztendőig alig gondolt a hazai ipar is erre az önellátásra, annál kevésbé, mert a külföld bőven kielégített minden szükségletet.

Dr. Chorin Ferenc, a mi bányamedencék lelke és irányítója az, akinek messzelátó szemei és különleges érzéke ennek a kérdésnek a rendkívüli jelentőségét is felismerte a nemzeti ipar szempontjából. Az ő meglátását, mint minden hasonló esetben, a tett is követte és nemcsak a szükséges tőkét teremtette elő erre a célra, hanem a közelében levő sa társulat szolgálatában álló, ilyen műnek a megépítésére szükséges külön nagytudással bíró Gerber Alfréd főmérnöke beállításával, legnagyobb részben hazai erővel, hazai anyagból létesítette itteni Vasötvözet gyárunkat, amelynek egész termelése is hazai nyersanyagokra rendezkedett be. Az üzemet fenntartó villamosság bányamedencénk olyan szénét hasznosítja, amelyet a piac csak nehezen vehetne fel, s ennek segítségével előállított gyári termékek nélkülözhetetlen anyagává válna a magyar vasiparnak Dr. Chorin Ferenc genije nemcsak vállalati szempontból, de nemzetgazdasági vonatkozásban is ezuttal és felettebb jelentős szolgálatot végzett.

Az ő mindenben rajtatartott keze viseli gondját a Társulat ezen egyik legújabb gyermekének is s ezáltal válik lehetővé az a messzemenő szociális ellátás és gondozás is, amely az üzemvezető Gerber Alfréd kezén át maradéktalanul és úgy érvényesül, hogy kívül álló körök figyelmét is magára irányítja, ami különben minden vonatkozásban is állandó jellemzője volt Dr. Chorin Ferenc vállalati gesztiojának.

Hogy a vasötvözetgyár nagyjelentőségű munkáját, olyan eredménnyel véggezheti, abban nagy része van a testvérvállalatok közreműködésének is, amelyekkel karöltve, termékeiket értékesítve és felhasználva teljesíti rendeltetését Iskolapéldájaként a minden lehetőséget jól kihasználó és értékesíteni kívánó és tudó, nemcsak üzleti koncepciónak, hanem a közérdek szolgálatának is.

A testvérvállalatok során elsősorban a Bányatársulat, élen Korompay Lajos bányászati főtanácsossal hordozza valóssággal harján a vasötvözetgyarat, vasutja, szene stb. rendelkezérebocsátásával, aztán a Hungaria Villamosság R T. amely a szomszédságból Körmeny Tibor főfelügyelő irányításával táplálja a követ megolvasztó izzító erővel.

A tűzbenéző emberek lángtól vereslő tekintetei öröködnék éjjel-nappal tartó füzemmenete felett és az új acélkorszak egyik alkotó sejtje gyanánt nemcsak a Vas ötvözet szolgálják, hanem mellette az embert is, a magyar munkást, a magyar erőt, a magyar ipari teljesítőképességet, amelynek sorsdöntő szerepe van a jelen idők élet-halálramenő nagy és véres küzdelmében is. Dr. Cs.

A hazáért.

Hegedüs József karp. tizedes az orosz harctéren hősi halált halt. — Önfeláldozó vitézségéért a nagy és kiszűst vitézségi érmet is megkapta. Katonáskodása előtt a Bányatársulat kisterenyei üzemi irodájában működött, mint napi-díjas bányatisztviselő, ahol mindenki szerette a szorgalmas, jó-módozu és törekvő fiatal embert. Nyugodjék békében az idegen hant alatt.

Olcsóbb lett a szilvalekvár. A közellátásügyi miniszter a szilvalekvár fogyasztói árát egységesen a következőképpen állapította meg: Nagyobb gyarak készitményei kg.-ként 3:20, kisebb gyarak készitményei kg.-ként 3:—, iparendelélyel nem rendelkező egyéb előállítók, termékek készitményei kg.-ként 2:80 pengő. A szilvalekvár fogyasztói ára eddig a következőképpen volt megállapítva: Cukrozott kg.-ként 3:80, cukrozatlan kg.-ként 3:60 pengő. Az árszabályozás az adott lehetőséget, hogy a rekord szilvalekvár mellett az ideit szilvalekvárak alacsonyabbak a múltéviniél.

ODOLO

Megvédi a fogzománcot

FOGPEP

SPORT

SSE — WMTK 3:2 (0:0)

Ugy látszik a SSE végre kijutott a hullámvölgyből. Már második alkalommal örvendeztetette meg nagy lelkesedéssel és meglehetősen jó játékkal híveit. Ha össz-játéka még javul s csatárai a kapu előtti helyzeteket ki is fogják használni, a csoportbajnokságot eléri. Ez alkalommal az első félidő szemre szép, de eredménytelen játéka után igen erős küzdelmet vívott a második félidőben jó erőt képviselő

ellenfelével. WMTK vezetés után kétszer is egyenlített a SSE, sőt az izgalmas hajrában a győzelmet is kiharcolta.

Góllövők: Szabó I (2) (mindkettőt tizenegyesből) és Szabó II, illetve Deme és Nagy (tizenegyesből).

Jók voltak: Klajban, Szabó I., Kontár, Mester és Langár, ill. a csepeliek kiválóan játszó fedezetora (Jankovics, Komáromi, Rákosi) és Nagy.

Nyílt-tér.

„Stéóó gond...!” címmel „A MUNKA” október 3-i számában, — mesébe illő bevezetéssel — próbált a szurkolók ezrei közül „egy”, komoly kritikát gyakorolni velünk szemben, ügyvezetésünket illetőleg.

Anélkül, hogy erre a rosszindulatú, bennünket sértő cikke bővebben reflektálni kívánánk, kénytelenek vagyunk kijelenteni, hogy erre a választ a bíróságon keresztül fogjuk megadni.

Salgótarján, 1942. okt. 14.

SBTC. Vezetősége.

*E rovat alatt közöltékért felelősséget nem-vállal a Szerkesztőség

Alig használt

Perzsa láb-bunda eladó.

Cím a kiadóban (Végh-nyomda).

Örökre fogadok egy kisleánykát (2—4 éveset)

Soltész Miklós
Forgács u. 23.

Kisebb quartz lámpa
jutányosan eladó!

Cím a kiadóban.

(folyt. a 2. oldalról)

— Köszönetem, öket kéresem.

A pilótaszázados a parancsnokságra megy. Csak ekkor vessük észre, hogy honnan került elő; a kis „gólya” az út mellett áll. Ezen a néhány méteres réten is le tudott szállni.

Alig megyünk tovább néhány lépést, a pilóta ismét gépébe száll s a gólya pillanatok alatt a levegőbe emelkedik.

De nemcsak a gépek jók, hanem a pilótáik is. Nem szívbarjos fiúk.

Készüggel!

leközöljük a harctérről érkezett tábori levelezőlapot, amelyet Horváth László katonakézírt eszperesnek írt egy derék híve:

D. A. J. K. Oroszország, 42. IX. 1.

Főtisztelendő Esperes Ur!

Nem mulaszthatom el, hogy pár sorral fel ne kérem! Főtisztelendő urat. Ugy érezzük, az otthoniak imája és isten jószág szeme kíséri útunkat. Emelt fővel és istenbe vetett hittel menetelünk a „rothadó” vörösparadicsom utvesztőib, hogy isten bontszállító ostromként szétromboljuk a bolsevista istentelenek, sőtánnak emelt szobrait. Mi orosz földön harcoló katonák igyérjük, hogy szent akarással előbarátság leszünk annak a szent célnak, ami Krisztus szent zászlója alá tömöríti a világ népeit. A végső szent győzelem reményében, melyet Oroszországból maradtok érkeztetnek köszöntésével:

Rozsányi Sándor honv.

Tábori posta szám 300. 37. B. lapujtól lakos.

RÉGI MINŐSÉG
ÚJ KONSTRUKCIO
TÖKÉLETES VÉTEL

EZT NYUJTJAK
AZ ÚJ 300-AS
ORION RÁDIÓK

MINDEN ORION-RÁDIÓKERESKEDŐ KÉSZSÉGGEL BEMUTATJA

Tavaszi ujdonság!

SZÜCS-FÉLE

„Vitamin Crém”

A legmodernebb elvek szerint készített VITAMINDUS arccrém. Az arcbőr természetes tápanyagait tartalmazza s ezért rugalmassá, üdévé teszi és megőrvi a ráncosodástól.

SZÜCS-FÉLE

„Bubi Arcszesz”

Megszünteti pattanásait és az arcbőr zsírosságát.

Kapható:

SZÜCS RÓBERT
MAGYAR KORONA
GYÓGYSZERTÁRÁBAN.

SALGÓTARJÁN.

ELADÓ 586 □ öi házhely-
nek, Károlyakna fe-
lett a karancsaljai utvonai mentén. Érdek-
lődni lehet, dr. Fischer Károly Bányate-
lep dr. Chorin Ferenc u. 40. D u. 4-6
óra között.

Fogtechnikus tanulóknak

ügyes kezűt felvez

Bortnyik Károly Fő-u 63.

A harctérre 10 dekás csomag „Min-
ta érték nélkül” fel-
adható!

ELADÓ Salgótarjánban
Füleki-u. 44 sz. ház.

Nógrádvármegye főispánja.

807/1942. szám.

Tárgy: Az 1943. évi gazdasági
cseled és gazdasági mun-
kás kifizetési akció.

Hirdetmény!

A m. kir. földművelésügyi Minisz-
ter úr abból a célból, hogy a gazdasági
cseledeknek, gazdasági munkásoknak és
földmunkásoknak (kubikusok) serkentő
példát nyújtson s hogy a becsületes mun-
ka és hűségese szolgálatait a gazdasági
munkavállalók körében erkölcsi elismeré-
st is nyerjen, az olyan gazdasági cse-
ledek és munkások, illetőleg földmunká-
sok (kubikusok) részére, akik az egy
helyben töltött hosszú szolgálatuk, illetve
munkásságuk, magatartásuk, s jóra való-
ságuk által társaik körül kiténtek, hűsé-
ges szolgálatuk elismeréseként az 1943.
évi november hó 1-ig felterjesztési
oklevelet kíván adományozni. Ebből a célból
1) a jutalmazásra javaslatba hozandó
egyének nevét, lakhelyét, személyi ada-
it (életkor, családi állapot) — szolgálati
viszonyuk körülírása mellett, — valamint
a munkaadókkal szemben (a visszacsatolt,
illetve visszatért területeken nemzethűség
szempontjából is) tanúsított magatartását
és hogy ilyen kifizetésben eddig még
nem részesültek, azonkívül a gazdasági
cseledeknek az egy helyben eltöltött szol-
gálati idő tartamát igazoló hatósági bizo-
nyítványt kell csatolni és hozzáam 1942.
évi november hó 1-ig felterjesztési

A gazdasági cseledek közül csak
azok jöhetnek figyelembe, akik példás és
hűséges viselkedés mellett legalább 25
esztendő tölthettek egy munkaadónál, il-
letve egy gazdaságban. Előterjesztéssel
lehet élni olyan gazdasági munkás, vála-

mint olyan földmunkás (kubikus) kifizete-
tése érdekében is, aki a földmunkavál-
lalók szövetsége keretében végez mun-
kát, illetőleg aki megbízhatóság, szorga-
lom és józanág által társai közül külö-
nösen kivált. Az utóbbi földmunkásokra
vonatkozólag a hatósági bizonyítványban
bizonyos szolgálati idő kimutatása ugy,
mint a gazdasági cseledeknek kötelező,
— nem szükséges.

A gazdasági cseledek szolgálati ide-
jénél figyelembe kell venni az időközben
teljesített katonai szolgálatot is. Ameny-
nyiben a kifizetésre javasolt gazdasági
munkavállalónak azonos nevű fia is van,
ugy az esetleges félreértések elkerülése
végett a kifizetésre javasolt egyénnél
alkalmazni kell a megkülönböztető id.
illetve ifj. meghatározást.

Tájékoztatás céljából megemlítem,
hogy kizárólag háztartási munkát végző
belső cseledek, pl. parádéköcsis, libériás
inas, stb. kiknek juttalmazása a m. kir.
Belügyminiszter úr hatáskörébe tartozik,
továbbá olyanok, akik a múltban már
ilyen kifizetésben részesültek, jutalma-
zására javaslatba nem hozhatók.

Balassagyarmat, 1942. október 12.

főispán betegszabadságon:

HORVÁTH

alispán.

IGMÁNDI RESERÜVIZ

minőség egyedül

Méhetető cukrot kapnak a mé-
hészek. A pénzügyminiszter a méháló-
mány 1942. évi teii táplálkozására méh-
családonként 2 kg. tiszta cukor felhasználá-
sát engedélyezte. A méhészek a méhetető
cukor vásárlására az engedélyt legkésőbb
október 5-ig irásban vagy szóbelileg an-
nál a községi előjáróságnál igényelheti,
amely község, illetőleg város területén a
méheket tartja. A községi előjáróság az
igénylések felülvizsgálása után
szolgáltatja ki a méhészek részére a
méhetető cukor vásárlási engedélyt. A
méhészek az öt megillető cukormennyiséget
nem kötelesek egy tételben átvenni, de
az egyszerre igényelt cukormennyiség
2 kg-nál kevesebb nem lehet. A méhe-
tetető cukor október 31-éig szerezhető be.

Megjelenik minden hó 1-én
a filatélia minden ágával
oglalkozó szaklap. A

Bélyeghirdető

Felelős szerkesztő: DOBÓ
ISTVÁN. Szerkesztőség és
kiadóhivatal: Szabadka, Eg-
ressy utca 2 szám.

Megrendelhető és kapható:
VÉGH KÁLMÁN könyv
és papirkereskedésében
SALGÓTARJÁN
Egyesszám ára 60 fillér.
Előfizetés egész évre 7
pengő, szövetségi tagoknak
6 pengő.

ARSÁ

koros

8-10.000

pengővel, kijelölt

cipőkereskedő

U i m a

kiadóban.

IRDESSEN!
A MUNKA
POLITIKAI HETILAPBAN!

RÓFŐS, RÖVIDÁRU
IPARENGEDÉLYHEZ
tökés társat keresek.

Felhívás!

az időszaki (idény) vállalkozások
1942. évi általános kereseti adó-
bevallásainak beadására.

Az egyenes adókra vonatkozó egyes
törvényes rendelkezések módosításáról és
kiegészítéséről szóló 1940. XXII. tc. 19.
§. értelmében az időszaki (idény) váll-
alkozásoknál az általános kereseti adó alap-
ja az idény alatt elért tiszta nyereség,
ennél fogva az ilyen adózók ált. kereseti
adóját a következő évi rendes adó kive-
tési eljárás bevétele nélkül az idény be-
fejezte után soronkívül kell kivetni.

Ennél fogva felhívja a kir. pénzügy-
igazgatóság mindazokat az időszaki (idény)
vállalatokat (üzletek, üzemek, foglalkozá-
sok stb.), amelyek működése a f. év ápr-
ilis hó 1-től október hó 31-ig terjedő
időszakra esik, hogy az 1942. évi ált.
kereseti adó bevallásukat az üz-
letév zárától számított 15 napon
belül, de legkésőbb 1. évi novem-
ber hó 15. napjáig a törvényben, de
egyben alább is közzétett következmények
terhe alatt adják be.

A bevallások annál a községi elő-
járóságnál (városi adóhivatalnál) adandók
be, melynek területén az adózó a hely-
hez kötött foglalkozást folytatja. Helyhez
kötött foglalkozás az, amely az üzleti te-
leppel kapcsolatos pl. üzlethelyiség, rak-
tár, műhely, elárulási iroda, orvosi ren-
delő stb. Akinek több helyen van üzlet-
telepe, az mindenegyes ilyen üzlettelep-
ről külön-külön bevallást adni köteles. A
helyhez nem kötött foglalkozásokról a
bevallás az adózó állandó lakóhelyén
adandó be.

A bevallások az előírt hivatalos
nyomtatványon adandók be, amely nyom-
tatvány az előállítási költség megtérítése
ellenében a községi előjáróságnál (városi
adóhivatalnál) szerezhető meg. A beval-
lás kiállítására nézve az eddig érvényben
volt előírások érvényesek. De itt is meg-
jegyzni a kir. pénzügyigazgatóság, hogy:

a) a bevallást rendszerint maga az
adóköteles tartozik kiállítani és benyuj-
tani.

b) ha valaki a bevallási ívet kitöl-
teni nem tudja, az a községi előjáróság
segítségét veheti igénybe.

A bevallás zárt borítékban is be-
adható.

A bevallás tárgyát az idény (idő-
szak) alatt elért tiszta nyereség képezi.

Aki adóbevallását az előírt hatá-
ridőben be nem adja, a kivetés során meg-
állapított adóalap 1 százalékát, ha pedig
azt külön felhívásra sem adja be, az adó-
alap 3 százalékát fizeti bírság fejében.

Valótlan adatoknak bevallását a tör-
vény mint adócsalást szigorúan bünteti.

A rendelkezésekkel összefüggő min-
dennemű felvilágosítást és utbaigazítást
készséggel ad a községi előjáróság (vá-
rosi adóhivatal), a kir. adóhivatal vagy a
kir. pénzügyigazgatóság.

Szappankiállítás tökmag elle-
mében. Az illetékes kormányhatóságok
intézkedésére a Futura felhatalmazást
kapott, hogy minden 20 kg. szokvány mi-
nőségű tökmag átvételé ellenében egy
kg. moeszappanra adjon ki utalványt a

termelőnek. A szappanutalvány egy kg.-os
címletben készül. A szappan kiállítás-
tása hivatalos áron történik. Tökmagot
csak a Futura megbízottai és azok a ke-
reskedők vásárolhatnak, akik erre az
ipari Anyaghiataltól külön olajmagvásár-
lásra engedélyt nyertek.

SALGÓTARJÁNI
APOLLO MOZGÓ

Október 17-én szombaton fél 5
és fél 7 kor, 18-án vasárnap
fél 1, fél 3, fél 5 és fél 7 kor,
19-én hétfőn fél 5 és fél 7 kor.
A legnagyobb olasz. filmeposz

A „103” nem tért vissza

A filmben szereplők az olasz
haditengerészet tisztjei, altisztjei
és legénysége. Kieg.: M. híradó.

Október 20-án kedden fél 5 és
fél 7 kor, 21-én szerdán fél 3
és fél 7 kor, 22-én csütörtökön
fél 5 és fél 7 kor. Wily Fritsch,
Jakob Tiedke főszereplésével

Tavaszi álom

Egy hullámzó, táncoló, arany-
derűs életkép. Kiegészítőül:
UFA és LUCE világhíradók.

Már nem engedélyeznek új magán-
építkezéseket az idén. A Magyar tá-
virati Iroda jelenti: A már folyamatban
lévő különféle építkezések építőipari
nyersanyag termelésünket jelenleg
teljesen igénybe veszik. Ezért az
ipari nyersanyaghiaval új magánépítke-
zések megkezdéséhez ebben az évben
már nem járul hozzá. Ez az intézkedés
természetesen nem érinti a már léya-
matban lévő építkezéseket, mert az
anyaghiaval intézkedése részben azt is
célozza, hogy az ezek befejezéséhez szük-
séges anyagok, mentől zavartalanabbul
biztosíthatók legyenek.

Tartsuk be szigorúan

a légvédelmi előírásokat.

Nem állapítják meg a dió árát.
Az érdekelt tájékoztatása céljából illeté-
kes hely közli, hogy a közellátásügyi mi-
niszter az idei termésű dió és dióból leg-
magasabb árát mindaddig nem tartja szük-
ségesnek megállapítani, amíg az ár szabad
alakulása az általános árszintet nem za-
varja. A diótermés ugyanis jóval kedve-
zőbb, mint a múltévi és így a termelő
részéről várható bővleges kínálat követ-
keztében nem kell tartani túlzott áremel-
kedéstől, különösen, ha tekintetbe vesszük,
hogy az árszabályozás mellőzése nem je-
lent kötetlen áralakulást, mert a kereske-
delemnek a méltányos hasznot meghaladó
nyereséggel ezután sem szabad számolni.

Élelmezési napijegyet kapnak
a frontról hazatért honvédek.

A hivatalos lap a közellátásügyi miniszter
rendeletét közli, amelynek értelmében a
személyirányító állomások által hadműve-
leti területéről Magyarországra irányított
egyenként utazó honvéd (csendő) egyé-
neket az ország határára lévő személyirá-
nyító állomások utazásuk időtartamára ál-
lami élelmezési napijeggyel látják el. A
rendelet november 1-én lép életbe.

Zár alá helyezzék a hagymát.

A közellátásügyi miniszter rendelete sze-
rint a termelők a 25 kilónál több vörö-
shagyma, vagy 10 kg.-nál több dughagymát
kötelesek 8 nap alatt bejelenteni. A ke-
reskedők, valamint feldolgozó üzemek bár-
milyen mennyiségű hagymakészlet esetén
kötelesek bejelentést tenni. A bejelentési
kötelezettség alá eső hagymakészlet októ-
ber 10-től zár alá helyezettnek tekin-
tendő. A zár alá helyezett zárt tartály-
hagymát a termelő a helyi piacra veheti
és közvetlenül a fogyasztónak eladhatja.
A kis- és nagykereskedők azt a hagyma-
készletet, amelyet a Meteoról vásároltak
szabadon forgalomba hozhatják.